

importància remarcable arreu de Catalunya, aquestes Aduanes o Llotja, segons altres, eren on posteriorment s'edificà l'hospital vell i en nostre temps el teatre municipal, avui enderrocat restant no obstant les grans arcades i esbeltes columnes que li donen un caire de grandiositat i de monument històric, que tots devem respectar i mirar de conservar, fent mercè al que en altres jorns havia estat. Segons l'esmentat historiador d'una fama ben merescuda i d'una força imaginativa prodigiosa que el feia un esperit somniador en les grandeses del seu país, el riu Muga era navegable en aquest indret, això és des d'aquest pont fins a la mar, i per aixó tenien tanta importància les transaccions del comtat de Castelló que establien un comerç importantíssim amb els demés pobles marítims. No és, al meu entendre una cosa tan extravagant el que Castelló esdevingués allavors port de mar per mitjà del canal Muga, car són molts els indrets que per mitjà de canals de molta més llargada estableixen una comunicació navegable amb la mar, i els comtes d'Empúries amb la importància que tenien i amb l'empenta que portaven podien molt bé haver escomès una obra de la importància que aixó suposa.

LES TRUNES

Dins la nostra vila, en l'espai comprès dins el carrer, allavors anomenat de Santa Clara i el d'en Cabra, es troben uns edificis subterranis molt antics, la seva edificació recorda la dels claustres però en forma triangular i resseguits de paret en lloc de columnes, amb una volta grassa de calç i argamassa amb unes claraboies de tant en tant com per a rebre llum. Segons la tradició de Francesc Patricio, donada la magestat de l'obra, sense ornamentació de cap mena i amb una simplicitat de línies sorprenent, podria molt ben ésser d'origen dòric. La cantonada de la part de tramuntana apareix bastant malparada i sembla com si fos el lloc destinat a una petita caldera assentada damunt un forn per a cremar llenya, donant tot plegat la sensació d'uns banys calents, com ho acaben de fer creure unes conduccions de terra cuita que s'endevinen en el sostre.

PERGAMÍ

(Continuarà)